

Sygn. akt XU 723/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Koziół

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2020 we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym, w trybie art. 15 zzs² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

sprawy z odwołania **K. Ś.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.**

z dnia 13.09.2019 r., znak (...) - (...)

o zasiłek chorobowy

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 13.09.2019 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. Ś. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 31.08.2019 r. do 2.09.2019 r.;

II. orzeka, że koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony **K. Ś.** wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 13.09.2019 r., znak (...) - (...), domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 31.08.2019 do dnia 2.09.2019 r.

Uzasadniając swoje odwołanie ubezpieczony podniósł, iż powodem jego nieobecności na Komisji Lekarskiej było nieotrzymanie wezwania, które odebrała jego 87-letnia mama, która nie przekazała mu listu. O liście wnioskodawca dowiedział się dopiero w dniu 20.09.2019 r., kiedy otrzymał kolejne listy z ZUS, z których wynikało, że był również wcześniejszy list. Wtedy wnioskodawca zapytał swoją mamę, czy taki list był, a mama przypomniała sobie i odszukała schowany list. Wnioskodawca podkreślił, że nie było jego złą wolą niestawienie się na badaniach. Podkreślił, że cofnięcie zasiłku pozbawi go środków do życia, a zarabia najniższą krajową i wychowuje dwoje dzieci.

W odpowiedzi na odwołanie **organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.** wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że wnioskodawca został wezwany na badania lekarza orzecznika ZUS na dzień 30.08.2019 r. Wezwanie zostało odebrane przez pełnoletniego domownika w dniu 21.08.2019 r., a pomimo tego wnioskodawca nie stawił się na badanie, czym uniemożliwił kontrolę orzekania o niezdolności do pracy.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca K. Ś. podlega ubezpieczeniu chorobowemu. W dniu 28.06.2019 r. uległ wypadkowi podczas pracy w trakcie ciecicia drewna, w wyniku którego doznał urazu palca II ręki prawej piłą tarczową. Wnioskodawca jest praworęczny. Wnioskodawca mógł chodzić w czasie zwolnień lekarskich.

Po wypadku wnioskodawca był niezdolny do pracy na podstawie kolejnych zaświadczeń lekarskich w okresach: 1-12.07.2019 r. (nr statystyczny choroby S61), 13-28.07.2019 (S91), 29.07-12.08.2019 (S62), 13.08 – 2.09.2019 (S61), 2.09-30.09.2019 (S61) i 1-11.10.2019 r. (S61).

Dowód: - okoliczności bezsporne, a nadto:

I. zestawienie zaświadczeń lekarskich k. 17,

II. karta informacyjna ze szpitala k. 19,

III. karta konsultacji k. 20

W dniu 21.08.2019 r. organ rentowy doręczył na adres wnioskodawcy wezwanie na badania lekarskie. Wezwanie odebrała 87-letnia matka wnioskodawcy R. Ś., z którą wnioskodawca mieszka. R. Ś. zapomniała przekazać list synowi po jego powrocie do domu.

W dniu 20.09.2019 r. wnioskodawca otrzymał kolejne przesyłki z ZUS, wtedy zorientował się, że musiał być wcześniej wezwany na badania i zapytał matki, czy nie było jakiegoś listu do niego. Matka wnioskodawcy przypomniała sobie wówczas o liście, wyjęła go z szafki i przekazała wnioskodawcy.

Dowód: - wyjaśnienia wnioskodawcy k. 27v, płyta CD,

- oświadczenie R. Ś. k.4a

W dniu 30.09.2019 r. wnioskodawca złożył w ZUS pismo wyjaśniające. Organ rentowy nie wyznaczył drugiego terminu badań.

Dowód: - okoliczności bezsporne, a nadto:

- pismo k. 24

Ubezpieczony pozostawał niezdolny do pracy w okresie od dnia 31.08.2019 r. do 2.09.2019 r.

Dowód: - opinia biegłego chirurga k. 51

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Odwołanie, jako zasadne, podlegało uwzględnieniu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca K. Ś. wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 13.09.2019 r., znak (...) - (...), domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 31.08.2019 do dnia 2.09.2019 r. Organ rentowy z kolei wnosił o oddalenie odwołania.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 870 ze zm.; dalej: ustawa zasiłkowa), świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W myśl art. 6 ust. 1 w/w ustawy zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 80 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2020 r. poz. 266, 321, 568 i 695), zwanej dalej ustawą systemową, w celu ustalenia prawa do świadczeń oraz ich wysokości ubezpieczeni zobowiązani są do: 1) przedstawiania stanów faktycznych mających wpływ na prawo lub wysokość świadczeń; 2) informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na świadczenie; 3) przedkładania na żądanie środków dowodowych; 4) osobistego stawienia, jeżeli okoliczności sprawy tego wymagają; 5) poddania się badaniom lekarskim, a także leczeniu lub rehabilitacji, jeżeli oczekuje się, że leczenie lub rehabilitacja przywróci zdolność do pracy lub spowoduje, że zdolność do pracy zostanie zachowana.

W myśl art. 82 powołanej ustawy, w przypadku gdy ubezpieczony utrudnia możliwość wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, Zakład może, w drodze decyzji, wstrzymać wypłatę świadczenia lub zawiesić postępowanie do chwili podjęcia współpracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz płatnicy składek są uprawnieni do kontrolowania ubezpieczonych co do prawidłowości wykorzystywania zwolnień od pracy zgodnie z ich celem oraz są upoważnieni do formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich (art. 68 ustawy zasiłkowej).

Zgodnie z par. 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich, kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy z powodu choroby polega na ustaleniu, czy ubezpieczony w okresie orzeczonej niezdolności do pracy nie wykonuje pracy zarobkowej lub nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego od pracy w sposób niezgodny z jego celem.

W myśl art. 82 ustawy systemowej, w przypadku gdy ubezpieczony utrudnia możliwość wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, Zakład może, w drodze decyzji, wstrzymać wypłatę świadczenia lub zawiesić postępowanie do chwili podjęcia współpracy.

Art. 59 ust. 6 ustawy zasiłkowej daje organowi rentowemu możliwość odebrania prawa do świadczenia w sytuacji, gdy ubezpieczony uniemożliwia przeprowadzenie badania lub nie dostarcza posiadanych wyników badań w terminie. Wówczas, jak stanowi wskazany przepis, zaświadczenie lekarskie traci ważność od dnia następującego po tym terminie.

W niniejszej sprawie, odmawiając ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za sporny okres, organ rentowy powołał się na fakt, iż wnioskodawca nie stawił się na badania lekarskie orzecznika ZUS w dniu 30.08.2019 r., pomimo odebrania przez dorosłego domownika wnioskodawcy wezwania wnioskodawcy na badania.

W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego było nieuzasadnione.

Podstawą decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku chorobowego jest, zgodnie z art. 17 ustawy zasiłkowej, wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracy zarobkowej lub wykorzystywanie zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kontrolowania ubezpieczonych co do prawidłowości wykorzystywania zwolnień od pracy zgodnie z ich celem. Ponadto art. 59 ust. 6 ustawy zasiłkowej uprawnia organ do odbioru świadczenia m.in. od dnia następującego po terminie badania, jeżeli ubezpieczony uniemożliwia przeprowadzenie badania.

Z powołanych wyżej przepisów wynika, że sam fakt niestawienia ubezpieczonego na badaniach nie skutkuje automatycznie utratą ważności przez zwolnienie lekarskie i odebraniem ubezpieczonemu prawa do świadczenia. Wskazany przepis wymaga stwierdzenia, że zachodzi przesłanka „uniemożliwienia” przez ubezpieczonego przeprowadzenia badania. Nie każde zatem niestawienie na badaniach skutkuje odebraniem prawa do zasiłku, a jedynie takie, które uznać można za „uniemożliwienie” badania. Każdy przypadek niestawienia winien podlegać

zatem indywidualnemu badaniu w celu stwierdzenia, czy ubezpieczony „uniemożliwił” wykonanie badania, czy też nie stawiał się na badaniach z przyczyn usprawiedliwionych.

W niniejszej sprawie, w świetle powołanych wyżej przepisów i ustalonego stanu faktycznego, stanowisko organu rentowego należało uznać za nieprawidłowe.

Z ustaleń faktycznych wynika, że przyczyną niestawiennictwa na badaniach było nieprzekazanie wezwania przez matkę ubezpieczonego – osobę w wieku 87 lat, mającą problemy z pamięcią. Matka ubezpieczonego złożyła oświadczenie o nieprzekazaniu synowi wezwania, potwierdził je również sam wnioskodawca w wyjaśnieniach. Organ rentowy, związany zasadą kontrydiktoryjności, nie kwestionował złożonego oświadczenia ani wyjaśnień wnioskodawcy. Sąd nie dopuścił z urzędu dowodu z przesłuchania R. Ś. uznając wyjaśnienia wnioskodawcy i przedstawione przez niego oświadczenie za w pełni wiarygodne (na zwrotce wskazano, że to matka wnioskodawcy odebrała wezwanie).

Co więcej – po uzyskaniu wiedzy o tym, że organ skierował wezwania na badania, o których wnioskodawca nie wiedział, wnioskodawca już w piśmie z 23.09.2019 r., doręczonym organowi w dniu 30.09.2019 r. (k. 24) wyjaśnił przyczyny niestawiennictwa na badaniach i poprosił o wyznaczenie nowego terminu badania. Pomimo tego organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko, nadal kwalifikując niestawiennictwo wnioskodawcy jako „uniemożliwianie” przeprowadzenia badania, co należy uznać za działanie rażąco nieprawidłowe.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu w świetle cytowanych wyżej przepisów organ rentowy mógł ewentualnie wstrzymać wypłatę świadczenia do czasu udzielenia przez ubezpieczonego wyjaśnień. Podkreślić należy, że wyjaśnienia te ubezpieczony złożył niezwłocznie po uzyskaniu wiadomości o nieprzekazanym mu w terminie przez matkę liście.

W świetle ustalonych okoliczności niniejszej sprawy nie było żadnych podstaw do uznania, że ubezpieczony uniemożliwił przeprowadzenie badania lekarskiego przez lekarza orzecznika ZUS.

Celem zweryfikowania, czy w spornym okresie wnioskodawca był niezdolny do pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego chirurga. Biegły wskazał, że w spornym okresie wnioskodawca był niezdolny do pracy. Opinia nie została podważona przez żadną ze stron – organ rentowy wskazał wprost, że nie wnosi do opinii zastrzeżeń (k. 60).

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd działał w oparciu o dowody z dokumentów organu rentowego oraz przedłożone przez wnioskodawcę albowiem ich wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu. Ponadto, Sąd uwzględnił wyjaśnienia ubezpieczonego, ponieważ w logiczny i uzupełniający sposób korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Wyjaśnienia te, jako spontaniczne i logiczne Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Sąd oparł się również na Sąd oparł się również na opinii biegłego, uznając ją za logiczną, rzetelną i profesjonalną, a przez to wiarygodną.

Rozstrzygnięcie w sprawie zapadło na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 15 zzs² Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Wobec braku podstaw do kontynuowania postępowania dowodowego i stwierdzenia, że zostało ono przeprowadzone w całości, Sąd na podstawie wskazanego przepisu zarządził odebranie od stron końcowych stanowisk procesowych na piśmie w terminie 14 dni od daty doręczenia zarządzenia, pod rygorem zwrotu spóźnionych pism procesowych, stwierdził, że postępowanie dowodowe w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia zostało przeprowadzone w całości i zamknął rozprawę. Zastosowania dyspozycji art. 15 zzs² w/w ustawy należy do decyzji Sądu, wobec której ustawa nie przewiduje możliwości wniesienia sprzeciwu przez strony. Podkreślić jednak należy, że w niniejszej sprawie żadna ze stron nie sprzeciwiła się wydaniu wyroku na posiedzeniu niejawnym. W ocenie Sądu skorzystanie z dyspozycji powołanego przepisu było celowe z uwagi na istniejące zagrożenie epidemiologiczne, a także z uwagi na dbałość o bezpieczeństwo stron i pracowników sądu oraz o zakończenie sprawy bez zbędnej zwłoki. Żadna ze stron nie została pozbawiona możliwości obrony swoich praw.

Postępowanie dowodowe zostało zakończone i ewentualne wyznaczenie rozprawy miałyby na celu jedynie odebranie końcowych stanowisk stron i wydanie orzeczenia. Ewentualne zarzuty wobec zakończenia postępowania dowodowego i pominięcia wniosków dowodowych mogą być w sytuacji zastosowania dyspozycji art. 15 z.zs² w/w ustawy podnoszone przez strony na zasadach ogólnych. Strony miały również możliwość zaprezentowania końcowych stanowisk w sprawie na piśmie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w **punkcie I** sentencji wyroku, działając na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 31.08.2019 r. do 2.09.2019 r.

W **punkcie II** sentencji wyroku Sąd orzekł, że nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.